

RETROVI

in style

Η συλλογή Retrovi κάνει μόδα με την παράδοση της κεντημένης στο χέρι λευκαρίτικης δαντέλας που αναπτύχθηκε στην Κύπρο τον 14ο αιώνα

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ: Η ΜΟΔΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

ΤΟ ΚΕΝΤΗΜΑ ΚΑΙ
ΟΙ ΑΡΕΤΕΣ ΜΙΑΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ
ΑΝΑΝΕΩΝΟΥΝ
ΤΗ ΘΕΡΙΝΗ
ΣΤΥΛΙΣΤΙΚΗ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Μετά τα μεγάλα εντυπωσιακά παραδείγματα υπεροχής που έδειξαν τα τελευταία χρόνια οι συλλογές υψηλής ραπτικής με δημιουργίες ολοκέντητες στο χέρι από τα ατελιέ των οίκων Valentino, Dior, Chanel, Dolce & Gabbana, η χειροτεχνία της μεσογειακής ζώνης – ανάμεσά τους και οι περιοχές της Ελλάδας και της Κύπρου – άρχισε να εμφανίζει τα αποθεματικά των σχεδίων και των τεχνοτροπιών της. Φτάσαμε λοιπόν σε ένα ειδικό κεφάλαιο με την ένδειξη «Έλληνες σχεδιαστές», οι οποίοι διεκδικούν μερίδιο στο είδος «μόδα των διακοπών» με συγκεκριμένα ρούχα και αξεσουάρ. Χαρακτηριστικό τους είναι τα κεντίματα σε λευκές πουκαμισές τύπου «ρομαντική χωριατοπούλα του 19ου αιώνα» σε ζώνες, τσάντες και σανδάλια.

Ωστόσο οι παλιές πρακτικές του κεντήματος αποτελούν και μέσο καλλιτεχνικής γλώσσας. Η έκθεση «Thread» στην αίθουσα τέχνης Καλφαγιάν στο Κολωνάκι δίνει επιχειρήματα με έργα καλλιτεχνών στηρίζοντας αυτήν την άποψη. Οτι δηλαδή το κέντημα δηλώνει επιδεξιότητα των χεριών, πειθαρχία και αφοσίωση σε μια μνημοτεχνική άσκηση καταμέτρησης μίας ακολουθίας επαναλαμβανόμενων μοτίβων. Ενώ είναι μια διανοητική άσκηση εφόσον συντελείται ως επίτευγμα αυτοσυγκέντρωσης. Μπορεί όμως και να λειτουργήσει ως αφορμή συνεύρεσης με μια ομάδα που επιδιέχεται στον υπόκοφο συναγωνισμό δεξιοτήτων, συνδυάζοντας ταυτόχρονα την εξωστρέφεια της συναναστροφής με τα μέλη μιας ευρύτερης κοινότητας. Η οποία μέσα από το κέντημα δημιουργεί από κοινού ένα γλωσσικό ιδίωμα. Ενας κώδικας συμβόλων που συνθέτουν το αφήγημα της γυναικείας ματιάς πάνω στα πράγματα που την αφορούν ή και την ξεπερνούν.

Σε αυτήν την περίπτωση κινείται η Retrovi. Μια εταιρεία που επιχειρώντας να διαχειριστεί την κυπριακή πολιτιστική

κληρονομιά μέσα από νέες εφαρμοσμένες εκδοχές της, πειραματίζεται με παραδοσιακά σχέδια της λευκαρίτικης δαντέλας και της φυθκιώτικης ύφανσης. Το αποτέλεσμα είναι οι μικρών διαστάσεων τσάντες, στις οποίες επιχειρείται μια ποπ και εμπορική προσέγγιση της κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω του κόσμου της μόδας. Στη γλώσσα εσπεράντο retrovi σημαίνει επανεπινόηση. Στη γλώσσα της νέας μόδας της χειροτεχνίας τα αντικείμενα αυτά είναι φτιαγμένα από γυναίκες της Κύπρου. Πρόκειται λοιπόν για ένα φαινόμενο της μόδας που ολοένα και συχνότερα βλέπουμε να απλώνει ρίζες γύρω από τα σχέδια της παράδοσης και τις τεχνικές που υποδηλώνουν ίσως αναβίωση, άλλοτε ανακάλυψη, ίσως αξιοποίηση των πηγών του παρελθόντος. Οπως εύστοχα επισημαίνει ο σύγχρονος φιλόσοφος Ρίτσαρντ Σέντε στον «Τεχνίτη» (εκδόσεις Νησίδες), η διαφορά βρίσκεται στην «υλική συνείδηση» που καθιστά ενδιαφέρον ένα αντικείμενο: όλες οι προσπάθειες που καταβάλλει μια τεχνίτρια για να κάνει δουλειά καλής ποιότητας εδράζονται στην περιέργειά της για το υλικό που χειρίζεται.

Η συνείδηση της τεχνίτριας για τα υλικά αφορά λοιπόν και τον μετασχηματισμό τους. Σε αυτήν την παράμετρο κινήθηκαν οι δύο ιδρύτριες της Retrovi, Μύρνα Πατούχη και Μυρτώ Φεραίου, εντοπίζοντας στην Κύπρο τις γυναίκες που θα κεντούσαν δαντέλες και θα ύφαιναν στον αργαλειό σχέδια του τόπου τους, τα οποία θα μετασχηματίζονταν σε αξεσουάρ ποπ αισθητικής. Και με γυναικεία ονόματα στα μοντέλα των τετράγωνων ή παραλληλόγραμμων αντικειμένων να παραπέμπουν σε ιστορικά πρόσωπα της μεσαιωνικής Κύπρου του 12ου και 14ου αιώνα και να προσδίδουν μια αύρα πολιτισμικού αγαθού. Έτσι ώστε η δουλειά των ανώνυμων χεριών να ανταμειβεται ως τμήμα μιας εθνικής προσπάθειας. Τέτοιας που όλο και συχνότερα συναρπάξει τα διεθνή πλήθη της μόδας που καταναλώνουν το στυλ της διαφορετικότητας και της αποδοχής του άλλου.

